

דברים לאביו י"ח באדר א' התש"ח - 28.2.48

אבא יקירי! כותב אני מכתב זה מאותו מקום שלפני כששה חדשים עזבתו בגלל התקפת הקדחת - - - כאן חשים אנו בכל כובד משקלה של פעולתכם שם ונדמה לי כי רק בזכותכם יכולים אנו לשבת ברגע זה כאן וללמוד עלמנת שנוכל ללמד אח"כ ולהיות בשורה הראשונה של אלה הנלחמים למען המדינה העברית. - - - אנו הצעירים נותנים את כל מה שבאפשרותנו לתת מבלי להתחשב בהבדלי השקפות ודעות. אולם ה'זקנים' אינם יכולים כנראה להגיע בכמה ענינים לעמק השווה - - - אולם למרות הכל מסור לאלה אשר תנאם בפניהם, כי אנו כאן עושים כל מה שיש בכח אדם לעשות ומהם נדרש רק קרבן קטן והוא ממון הענין. הזכר להם את הפסוק "שלח לחמך על פני המים כי ברב הימים תמצאהו"

למחרת ההכרזה גבר-עם ז' באדר תש"ח - 16.5.48

יקירי!

כמעט שבועיים עברו כבר מאז שלחתי לכם את מכתבי האחרון ורק עתה נתפניתי לכמה רגעים לכתיבת מספר מלים. למעשה יש הרבה הרבה מה לכתוב, אולם לא הזמן ולא התנאים מרשים זאת. במשך השבועיים התרחשו אצלנו הרבה דברים ועל כולם, הפעולה האחרונה שהיתה כבוש הכפר בריר. במשך הזמן הזה, לא היה לי כמעט רגע פנוי, ובקושי הייתי מוצא שעה לשינה, כך שלא יכלתי לכתוב אף כי ידעתי, שאתם דואגים לי.

אתמול היה יום שמח ועצוב כאחד. מצד אחד ההכרזה על הקמת המדינה וההכרה בה. מצד שני, החמרת המצב מבחינה צבאית. כנראה שעד עתה היה הכל משחק ורק עכשיו מתחיל המלחמה האמיתית. אנחנו איננו נופלים ברוחנו, אולם העיקר הוא, שגם אתם בעורף תחזיקו מעמד, ואז בטוחני כי ננצח.

לאחר ההתקפות

גבר-עם כ"א באייר - 30.5.48

יקירי,

לאחר הפסקה של קרוב לשישה שבועות קבלתי שלשום מכתב מכם מהתשעה עשר לחדש. מקוה אני כי בינתיים קבלתם כבר את שני מכתבי מגבר-עם והם חסכו לכם דאגה, אחרי ששמעתם בודאי על אשר קרה ביד מרדכי. איני רוצה להוסיף ולפרט על כל מה שעבר עליהם ועלינו במשך השבוע האחרון, כי איני רוצה, שהתמונה תחזור ותעבור שנית לעיני. מספיק אם אומר, שזועזעתי קשות מכל הענין. בינתיים חיכינו כאן להתקפה עלינו, לאחר שהרעישו אותנו במשך השבוע בתותחים ומאורונים.

אולם התותחים נשתקו והכח המצרי יצא מהסביבה ועבר כנראה צפונה. גם ההפצצות מהאוויר חדלו מאתמול, לאחר שהפלנו אווירון מצרי באש מקלע, בשעת ההפצצה. מקוה אני, כי בימים הקרובים נחזור למסלול חיים נורמלי מאחר, שכעת אנו חיים כל הזמן במחילות מתחת לאדמה. חוש הזמן כמעט אבד לנו, היות ואנו יוצאים בלילות וישנים כמה שמספיקים, בימים. עלה בידנו לבצע שורת פעולות מוצלחות ועוד ידנו נטויה. הספקנו לטעום טעם של אש כזאת, שאפילו בסרטי קולנוע אין רואים כמוה. תארו לעצמכם, בליל פינוי יד-מרדכי נסענו בשמונה משוריינים, להוציא משם את הפצועים ועלינו על מארב של המצרים והוא פתח עלינו באש ממרחק מאה מטר מארבע מכונות יריה כבדות. שתי מרגמות בנות שלשה אינטש, פיאט ותותח אנטי טנקי. בנס לא נהרג איש מאתנו והצלחנו לבצע את המשימה, לאחר קרב עז שנמשך גם בשעות הבוקר. יחס כוחות האש ביננו אינם שווים כמובן, וכלפי כל מכונה כבדה שלהם אנו בקושי מציבים מקלע, אך המצרים חילים גרועים הם ובהם יתרונו עליהם. על כל פנים הכל עבר וכעת שורר שקט בסביבה. מודאגים אנו רק מהמצב אצלכם (מתכוון אני לבאר-טוביה, גדרה וירושלים כי כחות גדולים שלהם זורמים לשם) הלילה ובלילות הקרובים נבצע, כנראה, פעולות אשר ינתקו להם את התחבורה צפונה וע"י זה אולי נצליח להכות בהם. בכל אופן מקוים אנו כי יעשה משהו ובסופו של דבר ננצח - - -

אסיים בד"ש לכולם. רק חזקו ואמצו ואל דאגה.

שלכם אוהבכם

אמנון

אבא יקירי!

...הידיעות על הנצחון הגדול בכפר-עציון גרמו להתרוממות רוח ונתנו עידוד ומרץ לכולנו. אולם שמחה זו שותקה מיד עם נפול השלושים והמשה שהביאו תגבורת להרי-הברון. ביניהם כמה מחברי. — — — אתמול נפלו עוד עשרה בחורים בקרב על הקסטל ליד קרית-ענבים. בתוכם עוד אחד מחברי-הגרעין. כך עלינו להשלים עם המציאות ולהמשיך ולחיות את חיינו, כי הנפלים מתים בשביל החיים, הם הם הנותרים לנו את האפשרות לחיות. רוצה הייתי גם אני להיות בין אלה הנלחמים. כי שם מקומי, ודבר זה עומד להתגשם בשבוע הבא. עם שובו של רם מירושלים * אצא אני אל חברי בנגב. דבר זה נותן בי הרגשת-סיפוק עצומה ורגש של מילוי חובה במלואה כמו שאני שואף אליה. יחד עם חברים למטרה המוכנים למות בעדה.

ב.

י"ח באדר א', התש"ח — 28.2.48

אבא יקירי!

כותב אני מכתב זה מאותו מקום שלפני כששה חדשים עזבתי בגלל התקפת-הקדחת. — — — כאן חשים אנו בכל כובד משקלה של פעולתכם שם, ונדמה לי, כי רק בזכותכם יכולים אנו לשבת ברגע זה כאן וללמוד על מנת שנוכל ללמד אחר כך ולהיות בשורה הראשונה של אלה הנלחמים למען המדינה העברית. — — — אנו הצעירים נותנים את כל מה שבאפשרותנו לתת מבלי להתחשב בהכבלי השקפות ודעות. אולם ה"זקנים" אינם יכולים, כנראה, להגיע, בכמה ענינים, לעמק השווה. — — — אולם למרות הכל מסור לאלה אשר תנאם בפניהם, כי אנו כאן עושים כל מה שיש בכוח אדם לעשות ומהם נדרש רק קרבן קטן והוא מימון הענין. הזכר להם את הפסוק: "שלח לחמך על פני המים, כי ברב המים תמצאנו" — — —

ג.

ט' באדר ב', התש"ח — 20.3.48

— — — הבוקר שמענו משהו לגמרי לא מעודד: אמריקה נסוגה מתכנית-החלוקה. אסור, כנראה, להיות אופטימי בעולם הזה. הנה אתה חושב שסוף סוף מכירים בך ובזכותך להיות ככל עם ופתאום — טרח... הכל נהפך לעפר ואפר, אין הבטחות ואין הכרות! מה שהיה או מה שנאמר הם דברים ישנים וההיסטוריה מתגלגלת' לאחור בכמה חדשים ושוב אנו עומדים מבלי דעת אנה לפנות. על מה נלחמים אנו ולשם מה נופלים יום יום עשרות ממיטב בחורינו, כולם אוהבי-חיים וחופש כמונו? כן, ידוע, הם נופלים למען הקמת-המדינה, הם מוותרים על חפשים ועל חיים למען השיג חופש לאחיהם. אך הנה בא איוה סנטור או נשיא ומבטל במחירך את כל אשר נרכש בדם ובזיעה. כעת הרי נשארנו בודדים לגמרי במערכה. האם נוכל, אנו, הקומץ

הקטן, לעמוד בפני התנגדותן של מדינות חזקות ועצומות? — — — הדבר היחידי שעלינו לעשות הוא להמשיך ולהילחם. להמשיך ולהקריב קרבנות בעד המטרה שכנראה התרחקה מאתנו בבת אחת, לאחר שכבר התחילה להיראות באופק.

דומני, כי ממכתבי זה נושבת איוה רוח של ספק, אולם לא תסיק מזה כי אנו מיואשים כאן. אדרבה ואדרבה, כל מכה שאנו מקבלים רק מגבירה בנו את הרצון להמשיך ולהשיג את המבוקש. וכל קרבן שנופל כאילו דורש זאת מאתנו ומחייב אותנו לכך. — — —

* ד.

יד-מרדכי, כ"ד בניסן, התש"ח — 3.5.49

יקירי!

— — — סוף סוף הגעתי למקומי ולתפקידי הקבוע ויכול אני לשבת ליד שולחני, ולכתוב במנוחה על הכל מבלי שיפריעו לי ומבלי שאפריע לאחרים.

כפי שכבר כתבתי לכם, מקומי הקבוע ברגע זה יהיה יד-מרדכי. עד עתה הייתי בע ונר בכמה מקומות. בשבוע הראשון הייתי בניר-עם והשתתפתי בעליית לנקודה החדשה. אחר כך עברתי הנה ועברתי בלווי-שיירות, כשלפקודי עמד משוריין. כמעט שלא היו לנו קרבות, חוץ מפעמים בודדות. בשבוע שעבר הבטחנו את הקציר בגבר-עם בשטח הנמצא בקרבת כפרים ערבים מסוכנים. ביום הראשון ניסו, כמובן, הערבים להפריע עלידי יירות, אולם לאחר שנכנסנו אתם בקרב, הרגנו ארבעה מהם, שניים פצענו קשה ואחד לקחנו בשבי ביחד עם שלושה רובים, אקדח ותחמושת, נשתתקו היירות והעבודה נמשכה בשקט. שלוש גסתיים הקציר וחזרנו הנה. כאן אשאר יחד עם כיתה לכל מיני תפקידים. עתונים מגיעים הנה רק עם השיירות, ולפעמים גם זה לא, אך אנו שומעים את החדשות מפי "קול-ההגנה". שמענו על פלישת הצבא הסורי, ואתמול על פלישת הצבא המצרי, וחושבני, כי בזמן הקרוב ביותר תהיה לנו עבודה רצינית. בינתיים נמצא כאן הצבא הבריטי ומפריע לנו בביצוע פעולות דחופות ונחוצות לנו מאוד. על הכביש העובר על יד הנקודה, כמעט בתוכה, קיימת תחבורה ערבית גדולה ואין ביכולתנו לעכבה מפאת הצבא. יכולנו לשתק כאן את התחבורה ולהפיל באויב "כמו חול". אולם יודעים אנו כי למחרת יעשה בנו הצבא "שמות". הנה למשל בקשר לערבי אשר שבינו בגבר-עם: שלש שעות לאחר הקרב הופיע הצבא במשק ודרש לעשות חיפוש. תשובתנו היתה כמובן "לא" מחלט. הצבא שב למחרתו, ולאחר שהודענו לו, כי אנו נילחם נגד החיפוש עד הסוף, הסתלק ולא חזר עוד. על כל פנים, עוד הרבה יש לנו לעשות כאן ואנו מחכים רק לרגע שידנו תהיה חפשית. בינתיים מאיימת עלינו הסכנה מדרום, מצד מצרים, ואנו חוששים אפילו לגורל כמה נקודות-ספר.

את, אמא, רוצה בודאי לדעת פרטים על צורת חיי פה. יכול אני להרגיעך: התנאים הם מצויינים. אני גר בצדיק, בחדר שלי, ישן דיי על מטה עם מזון ושמיות. האוכל כאן משביע, הלחם בכמות בלתי-מוגבלת, ואיני חסר דבר. דאגה, איפוא, מיותרת. — — —

* הסכתבים הכאים נכתבו מן הנגב אחרי שובו מן הקורס למפקדי

* אחיו הגדול מסנו, סטורנט באוניברסיטה בירושלים, אשר היה

גבר'עם, י"ב באייר, תש"ח — 21.5.48

— — סקרנים אתם בודאי לדעת על מעשי כאן. מצטער אני שלא אוכל לספקכם, כי נראה לי שעל כל יום או לילה העובר פה אפשר לכתוב ספרים שלמים. אני עושים לילות כימים וימים כלילות ואין מרגישים בכלל בזמן החולף מרוב עבודה. המצב כאן החמיר מאוד, ונדמה לי, כי אנו מהווים כעת את החזית העיקרית בארץ, כי אם אנחנו לא נהזיק מעמד כאן, תהיה מחר החזית אצלם. המלחמה מתנהלת פה בכל כבודה, והצבא המצרי הפולש משתמש בכל כלי הנשק שברשותו, החל מאוירונים וטנקים וכלה בתותחים מכל הסוגים. בו בזמן נשארו אנו בשלנו, בלי כל נשק כבד, כך שהמלחמה קשה עלינו שבעתיים. גיר'עם ובארות'יצחק נתונות כל היום באש איומה של תותחים ואוירונים. גם אנחנו כבר הותקפנו מאוירונים, אולם גם לזה כבר התרגלנו. עיקר החזית היא כעת ביד'מרדכי, בה הייתי עד לפני שבוע, עד כיבוש בריר, בו השתתפתי (ונדמה לי שזה היה בתקופה פרי'היסטורית). דומני, כי הוץ מאשר על גוש עציון, עוד לא היתה, על שום נקודה בארץ, התקפה חזקה כזו הנערכת עתה על יד'מרדכי. זה שלושה ימים שההתקפה אינה פוסקת וכבר הוטלו אלפי פגזים ופצצות על הנקודה. אך כל ההסתערויות נהדפו. קרה גם והצלחנו להוציא את הילדים ואת מרבית הנשים מן המקום כחמש שעות בלבד לפני התחלת ההתקפה. אנו מנסים להחיש להם עזרה ונכנסים יום יום בקרבות עם המצרים, כדי לרתק אותם אלינו ולהפריע להם בהסתערויות. נהדפו כבר שש הסתערויות איומות על המשק, בטנקים וברגלים. כשלוש מאות חיילים מצרים כבר נהרגו. אמש הצלחנו להחדיר לנקודה תגבורת באנשים ובתחמושת. היום נחלשה במקצת ההתקפה. חושבים, שהלילה יעלה בידנו להדפה כליל.

כל רצוננו הוא רק להחזיק מעמד כמה ימים עד הגיע הנשק הכבד והאוירונים שלנו, ואז ייגמר הענין במהרה, כי אם הצלחנו בלעדי אלה להדוף כוח כזה, הרי ברור, שבזרעם נוכל לגרשו לגמרי ולסלקו מן הארץ. אני כותב לכם על כל הפרטים הללו רק כדי שתדעו את האמת כדי למנוע מכם דאגה מיותרת העלולה להיגרם לכם מחוסר ידיעת המצב לאמיתו. מקווה אני לקבל היום מכתב מכם ולשמוע על הנעשה אצלכם ואצל אבא. כתבו תכופות ועל הכל. גם אני אשתדל לעשות כן.

חיזוק ואימצו ואל דאגה. שלום לכולכם.

משלכם, אהבכם,

1.

גבר'עם, י"ג באייר, תש"ח — 22.5.48

אבא יקירי!

זמן רב חלף מאז כתבתי לך את מכתבי האחרון ומאז הגיעני מכתבך האחרון מלפני כחודשיים. איני יודע מה נעשה אצלך, ואתה בודאי משתוקק לדעת על הנעשה אצלי. קשר ישיר אין בינינו היות ועם הקמת המדינה נשתנו סדרי הדואר, ואיני יודע איך לשלוח מכאן את מכתבי לחוץ לארץ. לכן אכתוב לך באמצעות הבית.

— — באחד ממכתביך הקודמים שהגיעני מבקש אתה שאכתוב לך על המתרחש בארץ לא רק בצורת סקירה "עתונאית", אלא לכתוב ולספר גם על הרגשותי והלך-נפשי אני. דומני, שברגע זה קטורים ומהודקים שני הדברים גם יחד בקשר בל יינתק, וכל

מעיני רוחי, נפשי וגופי נתונים אך ורק לזה. מאז עזבתי את הבית השתנה המצב כליל. המנדט הסתיים, המדינה והממשלה הוקמו, אולם יחד עם זה התחילה המלחמה, זו המלחמה האמיתית, שלעומתה היה כל מה שעבר עלינו עד ה-15 במאי "משחק ילדים". חוששני, שאני מכהה במלים אלה את כבוד הקרבנות שנפלו עד אז, אולם כך הוא המצב, וכך אומרת הרגשתי, המבוססת על עובדות.

כותב אני את מכתבי לקול הדי יריות-תותחים ולקול טרטור-אוירונים. מכוונות-יריה ופצצות, ותחת ההרגשה המעיקה, שבמרחק ארבעה ק"מ ממני, ביד'מרדכי, נהרגים ונפצעים ברגע זה אנשים בהגנה נואשת על נקודתם. חמשת השבועות ששהיתי בנגב, עד ל-15 במאי, היו מלאים ועמוסים עבודה והכנות לקראת המלחמה הזו. מחוץ לכל אותם הקרבות שנהלנו פה ושם עשינו לילות כימים: בימים עבדנו בביצורים ונסענו בדרך לא-דרך, במשוריינים מלווי שיירות-אספקה, על גבעות וסלעים, במקומות, שמעולם לא הרגישו עליהם מכונה מהי — אולם כל זה היא פרשה בפני עצמה, שאפשר לכתוב עליה ספרים שלמים; ובלילות הנחנו מוקשים ויצאנו לכל מיני קרבות קטנים, פה ושם, שתמיד נסתיימו בנצחוננו המלא. הייתי כשבועיים ביד'מרדכי, בה הצלחנו, למרות הפרעות-הצבא, לעצור את התנועה הערבית ולגרורם להם אבדות כבדות. כל הפרשה הזו נסתיימה בכיבוש הכפר בריר, שמאז התחלת המאורעות לא פסק מלהפריע לשיירותינו לעבור לנגב. איני רוצה לתאר לך את ההרגשה של צבא כיבוש, כשעובר אתה מבית לבית בכפר ומחפש אנשים ונשק. קשה גם להסביר את תאוות השלל הקופצת עליך ושקשה להתגבר עליה. כשעליך לשלוט על עשרה-חמשה-עשר איש ולשמור פן אחד מהם יעשה, חס ושלום, מעשים, אשר לא יהיו לכבוד לנו... עוד יותר קשה יהיה לתאר את מראה הכפר העולה באש, את ההרס והחורבן ובייחוד את מראה הגויות המוטלות על כל צעד ושעל. כל גויה והבעתה המבעיתה — וביניהן גויות נשים וילדים, שאתה יודע, שרק לפני שעות מספר קפחת אתה את חייהן בידך. ברגעים אלה הרגשתי, כי אני מתחיל להבין מה זאת מלחמה... אולם כנראה שטעיתי; רק כשלושה ימים אחר כך חשתי, ומאז אני ממשיך לחוש, מהי מלחמה אמיתית. קשה להגדיר זאת; את זה צריך להרגיש. עם ביטול המנדט, כאשר פלשו לארץ צבאותיהן הסדירים של המדינות הערביות השכנות, כאשר נכבש גוש-עציון, כאשר בפעם הראשונה שמעתי יריות-תותחים, וכאשר שמעתי זמזום מטוסים וראיתים מטילים פצצות ומטרטורים במכוונות-יריה, כשכדורים שורקים מעלי — והריני מרגיש את המלחמה! הרגשה זו מלווה אותך על כל צעד ושעל. אי אפשר לקרוא לה פחד. כי אתה יוצא לקרב ברצון עז לחיות ולנצח; אמנם, להרוג אנשים, אולם להחיות בזה מאות אחרים, לדעת שבהרגך עשרה, אתה מציל מאה. רק במלחמה מרגיש אתה מהו מעשה טוב. הצלחנו להוציא את הנשים והילדים מיד'מרדכי כחמש שעות לפני התחלת ההתקפה, והיה בדבר משום גם, ונדמה לי, כי בפעם הראשונה חשתי, לאחר מעשה זה, מהי הצלת אנשים. מעשה זה בלבד דיו להשקיש את המצפון ולעשותך זך ונקי, על אף היותך "רוצח", הורג-אנשים.

היום בדיוק שבוע לתחילת ההרעשות וקרבות. עדיין לא הגיע אלינו נשק כבד ותגבורת באנשים ואנו מחזיקים מעמד במתי מעט ובנשקנו העלוב: רובים, מקלעים, רימונים, לעומת אוירונים, טנקים ותותחים.

רוצה אני לספר לך כמה עובדות ממלחמה זו. לא רחוק מרפיח ישנה נקודה קטנה — "גירים". לאחר הרעשות כבדות של טנקים, תותחים ואוירונים, הצליחו כחמישים איש בשלושה סטנים וארבעה

יקירי!

לאחר הפסקה של קרוב לששה שבועות קיבלתי שלשום מכתב מכס מהתשעה-עשר להודש. מקווה אני כי בינתיים קיבלתם כבר את שני מכתבי מגבר'עס והם חסכו לכם דאגה אחרי ששמעתם בודאי על אשר קרה ביד-מרדכי. איני רוצה להוסיף ולפרט כל מה שעבר עליהם ועלינו במשך השבוע האחרון, כי איני רוצה שהתמונה תחזור ותעבור שנית לעיני. מספיק אם אומר, שזועזעתי קשות מכל העניין. בינתיים חיכינו כאן להתקפה עלינו, לאחר שהרעישו אותנו במשך השבוע בתותחים ומאירונים: אולם התותחים גשתתקו והכות המצרי יצא מהסביבה ועבר כנראה צפונה. גם ההפצצות מהאוויר חדלו מאתמול, לאחר שהפלנו אוירון מצרי באש מקלע, בשעת ההפצצה. מקווה אני, כי בימים הקרובים נחזור למסלול-חיים נורמלי מאחר שכעת אנו חיים כל הזמן במחילות מתחת לאדמה. חוש-הזמן כמעט אבד לנו, היות ואנו יוצאים בלילות וישינים, כמה שמספיקים, בימים. עלה בידינו לבצע שורת פעולות מוצלחות ועוד ידנו גטויה. הספקנו לטעום טעם של אש כזאת שאפילו בסרט-קולנוע אין רואים כמות. תארו לעצמכם: בליל הפינוי של יד-מרדכי נסענו בשמונה משוריינים להוציא משם את הפצועים ועלינו על מארב של המצרים והוא פתח עלינו באש ממרחק מאה מטר מארבע מכונות-ירייה כבדות, שתי מרגמות בנות שלושה אינצשים פראס ותותח אנטי-טנקי. בנס לא נהרג איש מאתנו והצלחנו לבצע את המשימה. לאחר קרב עז שנמשך גם בשעות הבוקר. יחסי כוחות-האש בינינו אינם שווים, כמובן, וכלפי כל מכונה כבדה שלהם אנו בקושי מציבים מקלע. אך המצרים חיילים גרועים הם ובזוה יתרונו עליהם. על כל פנים, הכל עבר וכעת שורר שקט בסביבה. מודאגים אנו רק מהמצב אצלכם (מתכוון אני לבאר-טוביה, גדרה וירושלים. כי כוחות גדולים שלהם זורמים לשם). הלילה ובלילות הקרובים נבצע, כנראה, פעולות אשר ינתקו להם את התחבורה צפונה ועל ידי זה אולי נצליח להכות בהם. בכל אופן, מקווים אנו, כי ייעשה משהו ובסופו של דבר ננצח. — — — אסיים בדרישת-שלום לכולכם. רק חיזוק ואימצו ואל דאגה. שלכם, אוהבכם,

רובים להדוף את האויב אשר שלושים ממשורייניו היו בתוך הנקודה. — להפיל באויב חללים ולקחת בשבי כמות גדולה של נשק ותחמושת. כן היה בכפר-דרום, שעשרים וחמשה איש עמדו בפני התקפה דומה של מאות חיילים מצרים. קצין בריטי, שהיה במקרה שם, שאל את אנשיהם-המקום: „רואה אני כאן ביצורים ועמדות, אולם היכן האנשים?“ וכשהסבירו לו כי עשרים וחמשה איש הדפו את ההתקפה, לא האמין, ואמר, שמימיו לא ראה דבר כזה.

זה ארבעה ימים שיד-מרדכי מותקפת באש איומה מעשרה תותחים ומאירונים. בינתיים הצליחו אנשיהם-המקום להדוף כשמונה הסתערות של אלפי איש וטנקים. המשק כולו הרוס מההרעשות, אולם הידיעה, שאם הם לא יחזיקו מעמד תהיה החזית פתח בתל-אביב, עושה את שלה. כבר נפלו מאות חיילים מצרים בהסתערות אלה, אולם הם, כנראה, מתכוונים לכבוש את הנקודה בכל מחיר, כי זהו המפתח למעבר צפונה. אני כשלעצמי עובתי את המקום יומיים לפני ההתקפה. אנו מחישים להם עזרה ביום ובלילה בלי הפוגה. כל יום נכנסים אנו בקרבות עם הצבא המצרי על מנת להסיר אותו, אולם עדיין אין לנו הרגשה שאנו עושים הכל. שלשום בלילה הצלחנו להחדיר לנקודה תגבורת בא-שים ובנשק, אולם המצב עדיין חמור מאוד, והידיעה שאנו גמצאים כשני קילומטרים נהם ואין ביכולתנו לעשות כלום אוכלת אותנו כליל.

אנו כוח קטן ואפסי כאן, והם — עם טנקים ומשוריינים ותותחים. מחכים אנו בכל רגע לתגבורת כדי שנוכל לעבור להתקפת-נגד אולם זו אינה מגיעה. גיר'עס, שהיא המרכז, מופצצת כל היום באירונים ובתותחים והנזק חמור מאוד. כל רגע יקר בעינינו מפו, כי יודעים שבכל רגע נופלים חברינו הנמצאים במרחק כה קטן מעמנו. דומני, כי דברים אלה מהווים היסטוריה שלמה של גבורה נפלאה. ברגע זה שרק מעלינו פגז של תותח ולכן אני נאלץ להפסיק כדי לקחת את אנשי.

אסיים בשלום ובבקשה שתמשיכו בשלכם, כי כל לירה הנשלחת על ידכם תגיע אלינו בצורת אוירון או תותח, שלהם אנו מחכים בכליון עיניים, כדי להשיב מלחמה שעה. היה שלום ואל דאגה.

בנך אוהבך,